

Ramanův spektrograf v hluboké UV oblasti

Mojmír Havlík, Josef Kapitán,
Zdeněk Lošťák, Daniel Vacula,
Vlastislav Svoboda

*Tato prezentace vznikla v rámci práce na projektu **Centrum digitální optiky** (TE01020229), který je řešen s finanční podporou TA ČR.*

Tradice
od roku
1933

Technologická agentura
České republiky

Obsah prezentace

Sestava pro Ramanovu spektroskopii

Sestava s objektivy v tandemu

Výsledky měření

Spektrální polo-šířka laseru

Měření propustnosti objektivu

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

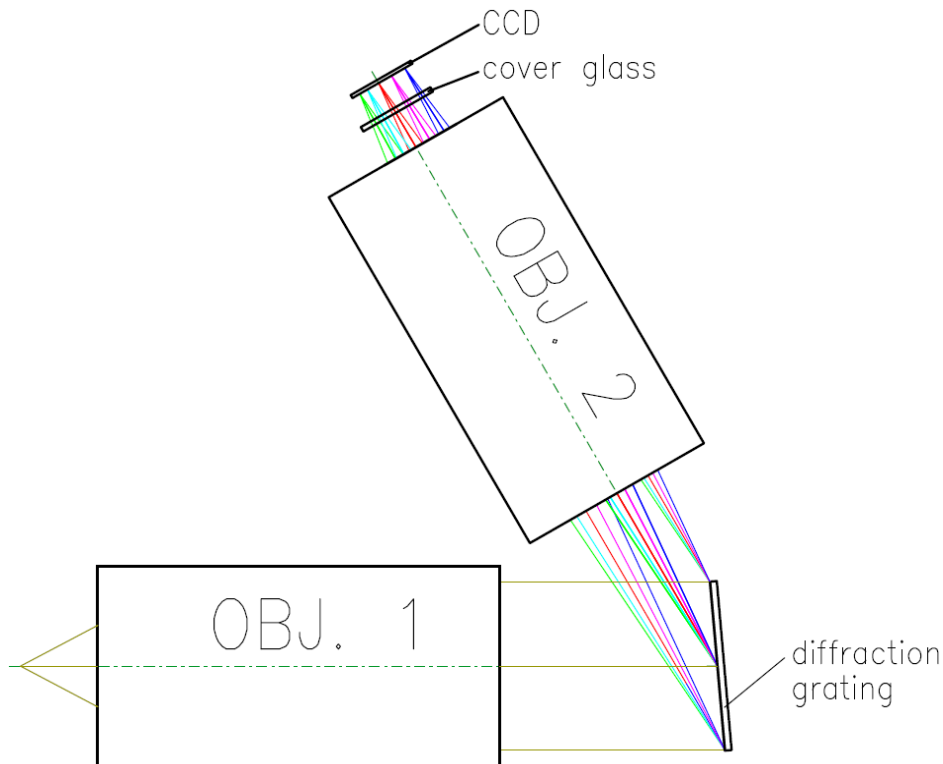
MTF a naměřený/vypočtený intenzitní profil

Měření polo-šířky spektrální čáry s Hg výbojkou

Závěr

Sestava pro Ramanovu spektroskopii

Soustava s objektivy v tandemu

Optické osy objektivů svírají úhel **68°**.
 Frekvence difrakční mřížky je
3600 vrypů/mm (typ Richardson 53-*
 170R)

CCD kamera Newton Andor s
 $1,5^{\pm 0,1}$ mm skleněná krycí deska
 Spektrální rozsah byl rozšířen od **229 –**
274 nm, pro všechny tři konfigurace
 laserových excitačních vlnových délek v
 UV oblasti

Konstrukční a výkonové požadavky
 objektivu zůstaly stejné

Config.	λ [nm]	Weight	λ [nm]	Weight	λ [nm]	Weight	λ [nm]	Weight	λ [nm]	Weight
1	257.0	0.5	260.3	1	264.8	1	269.5	1	273.9	0.5
2	244.0	0.5	247.0	1	251.0	1	255.2	1	259.2	0.5
3	229.0	0.5	231.7	1	235.1	1	238.8	1	242.3	0.5

Výsledky měření

Spektrální polo-šířka laseru

Měření spektrální polo-šířky našeho 266nm Nd:YAG laseru použitého pro testování systému spektrografu

- a) Difrakce dopadajícího laserového svazku na mřížku 3600 vrypů/mm detekovaná ve vzdálenosti 3.55m (ve směru difrakce) byla naměřena jako 142", což dává **polo-šířku laseru 0.055 nm.**
- b) **Šířka spotu v obrazové rovině v sestavě se dvěma objektivy**

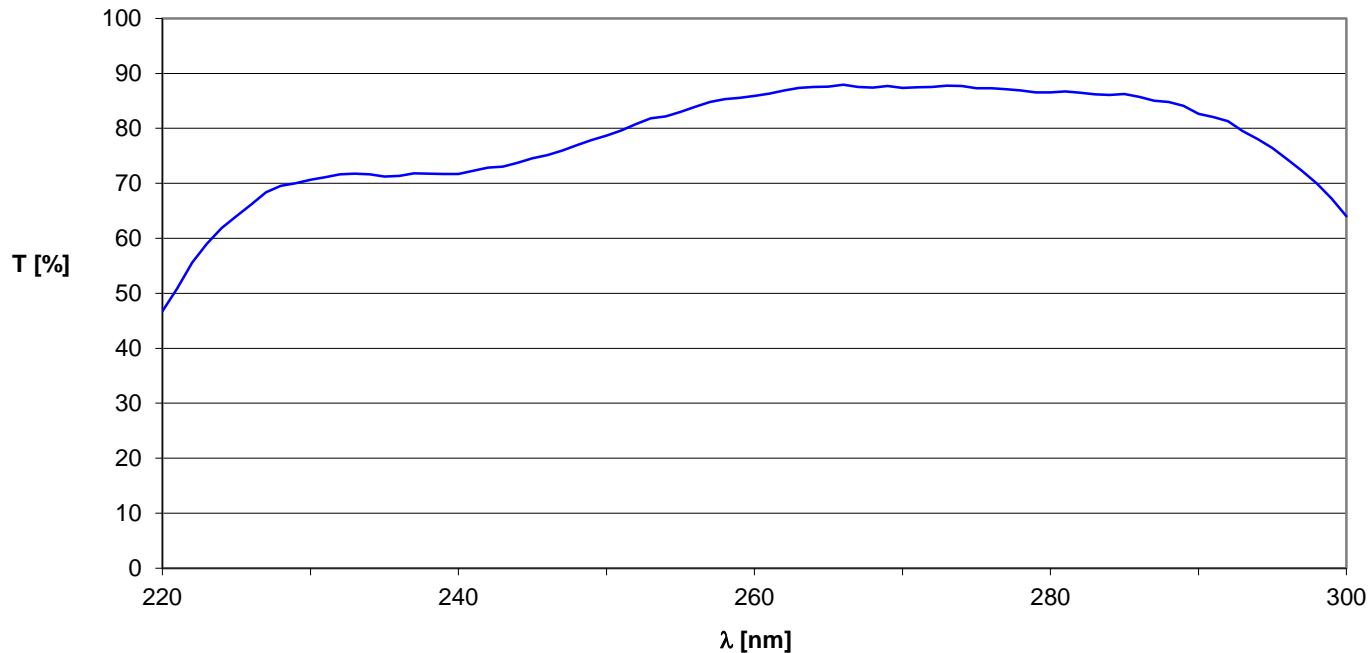
Šířka spotu odpovídá **0.1274 mm**. Toto ukazuje na spektrální polo-šířku laseru okolo 0.1 nm.

Výsledky měření

Měření propustnosti objektivu

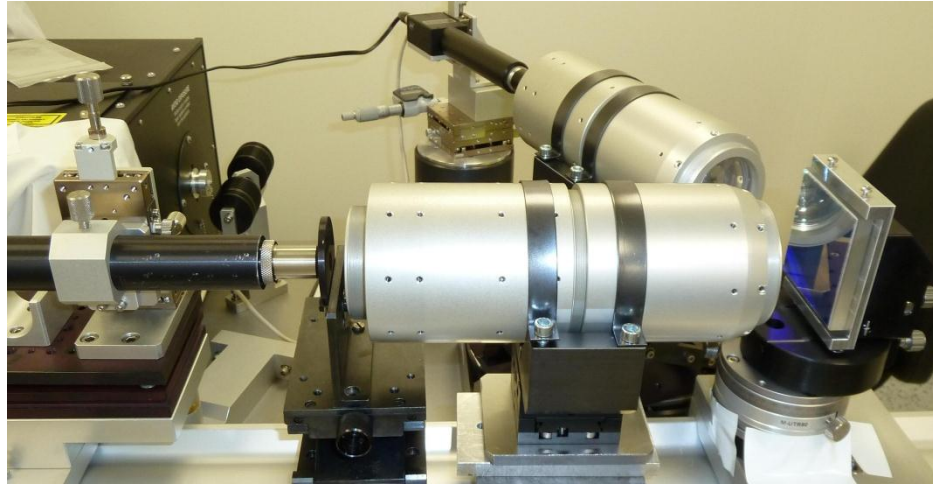
Použité vrstvy $R_{avg} < 0.2\%$ pro 229÷274nm.

Změřeno zařízením PerkinElmer 950B.

Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

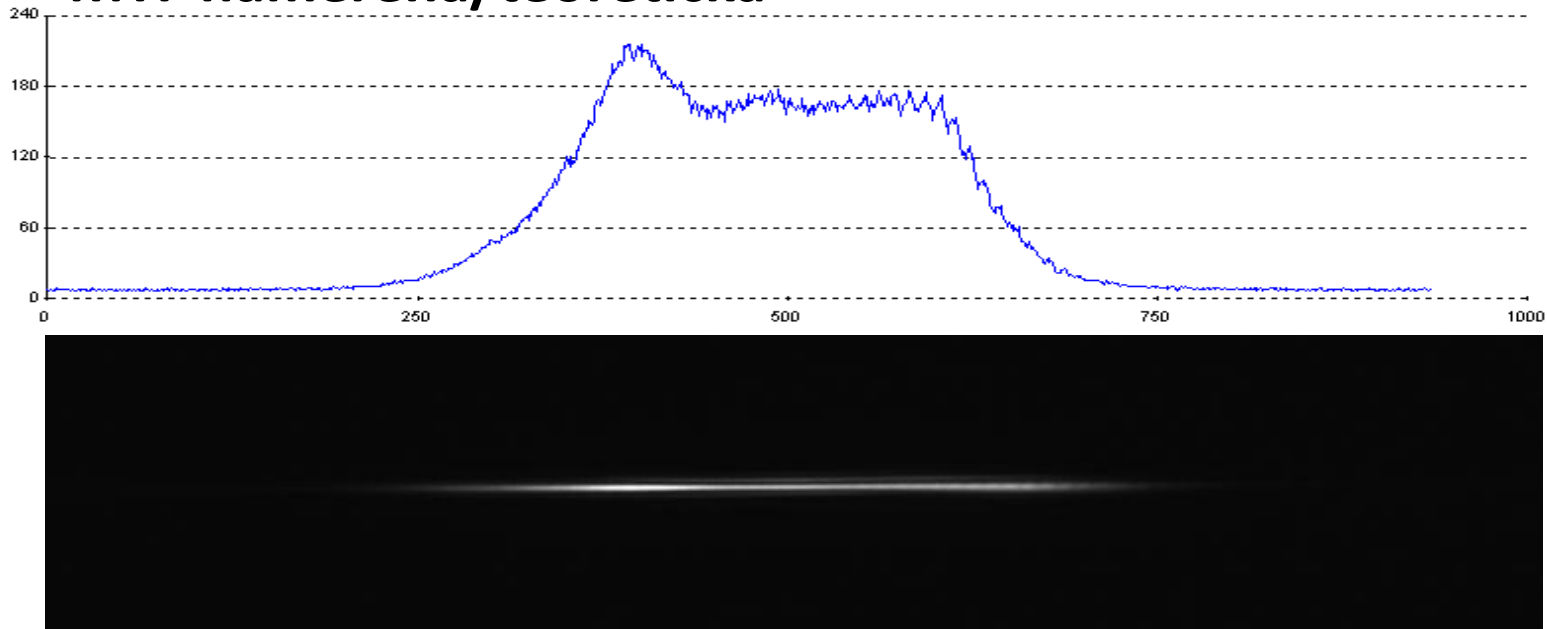

- Laser 266nm s expandérem svazku (rozšíření svazku na cca 5 mm)
- Předmět je tvořen fokusací laserového svazku mikroskopovým objektivem 40x s 0.3NA
- První objektiv kolimuje svazek dopadající na 3600 g/mm mřížku upevněnou na goniometr
- Druhý objektiv byl spolu s mřížkou nastaven tak, aby optické osy těchto dvou objektivů svíraly úhel 68° a protínaly osu rotace goniometru optické mřížky. Na výstupu druhého objektivu je mikroskop s kamerou se zvětšením 15x. Tato sestava potom skenuje obraz na ose.

Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

a) Intenzitní obrazový profil detekovaný na senzoru a
MTF naměřená/teoretická

Obraz difraktovaného spektra 266nm.

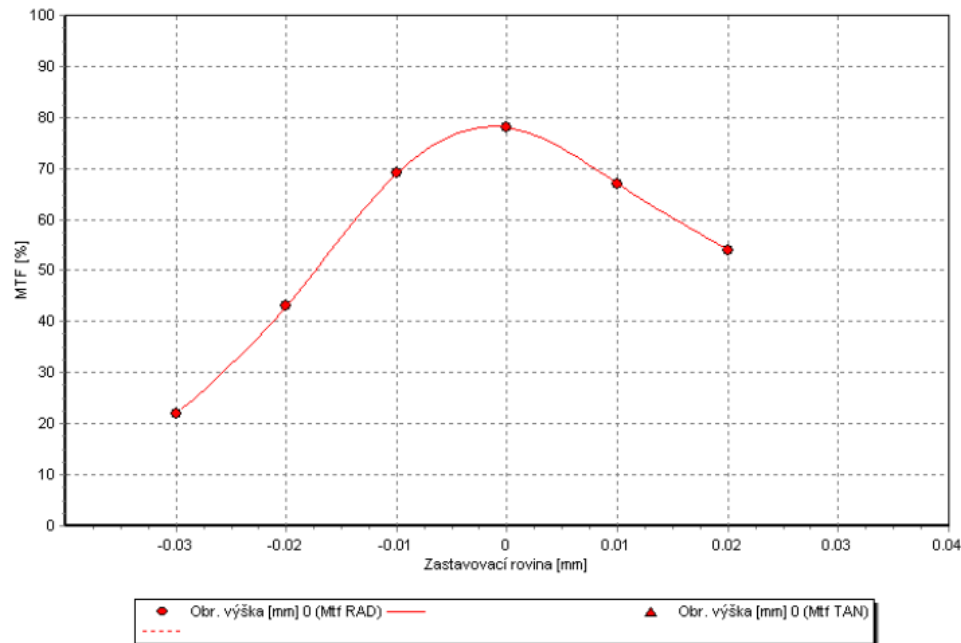
(1 pixel je 318nm, použili jsme kameru se
zvětšením 15x)

Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

b) Naměřená MTF pro 100 č/mm na ose.

UV f100			SN: 2xUV obj.+mřížka
Zvětšení: 1	Clona: 0	MO: 14.6	Šířka štěrbin: 0
Poznámka: laser 266nm;pinhole5um;MO40x;MO obr.15x			

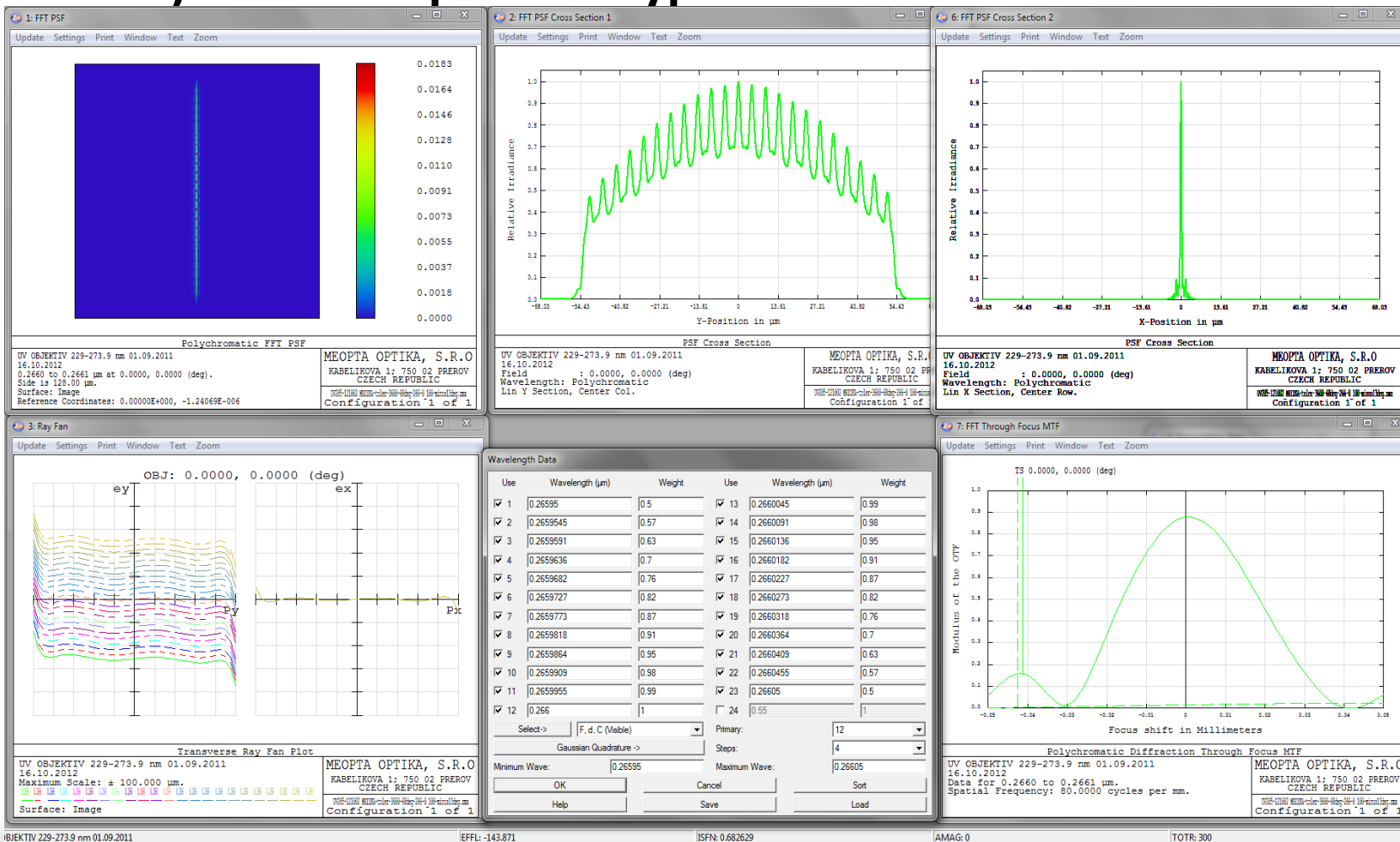
Vln. délka [nm]=266, Azimut [°]=0, Frekvence [č/mm]=100

Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

c) Intenzitní profil a výpočet MTF ze ZEMAXu

Tradice
od roku
1933

OBJEKTIV 229-273.9 nm 01.09.2011

EFFL-143.871

ISFN: 0.682629

AMAG: 0

TOTR: 300

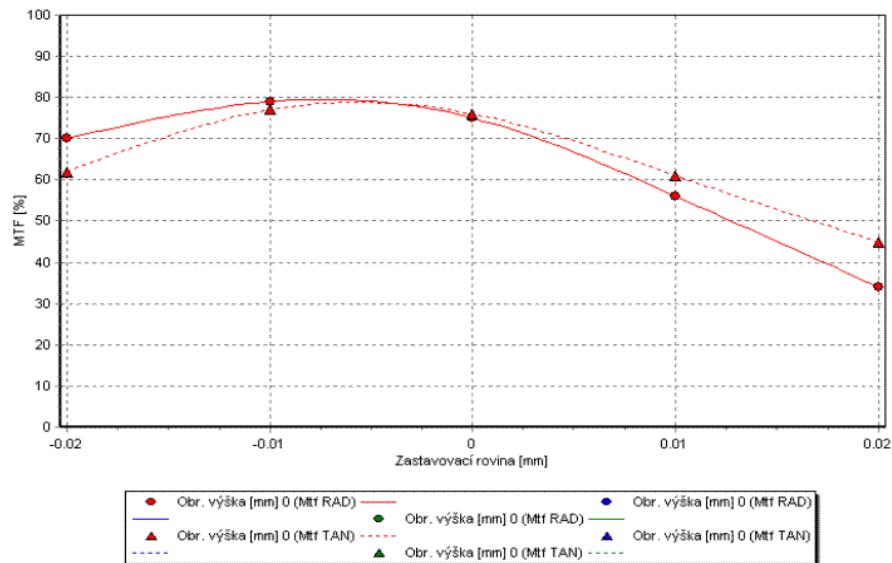
Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

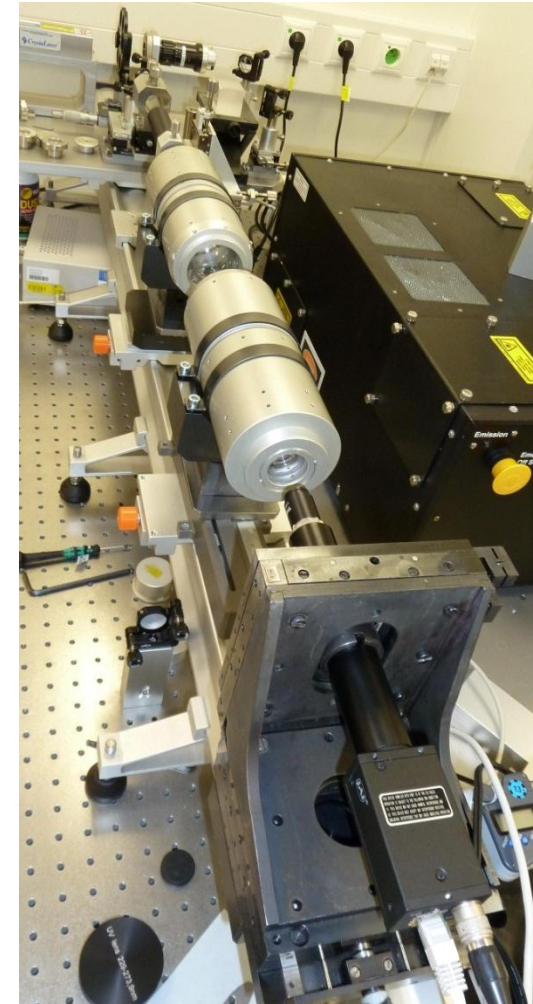
Měření MTF s objektivy v sérii pro 80 č/mm.

Měřili jsme MTF bez difrakční mřížky v přímém směru.

UV f100			SN: 2xUV obj.+mřížka
Zvětšení: 1	Clona: 0	MO: 14.6	Šířka štěrbin: 0
Poznámka: laser 266nm;MO40x;MO obr.15x			

Vln. délka [nm]=266, Azimut [°]=0, Frekvence [č/mm]=80

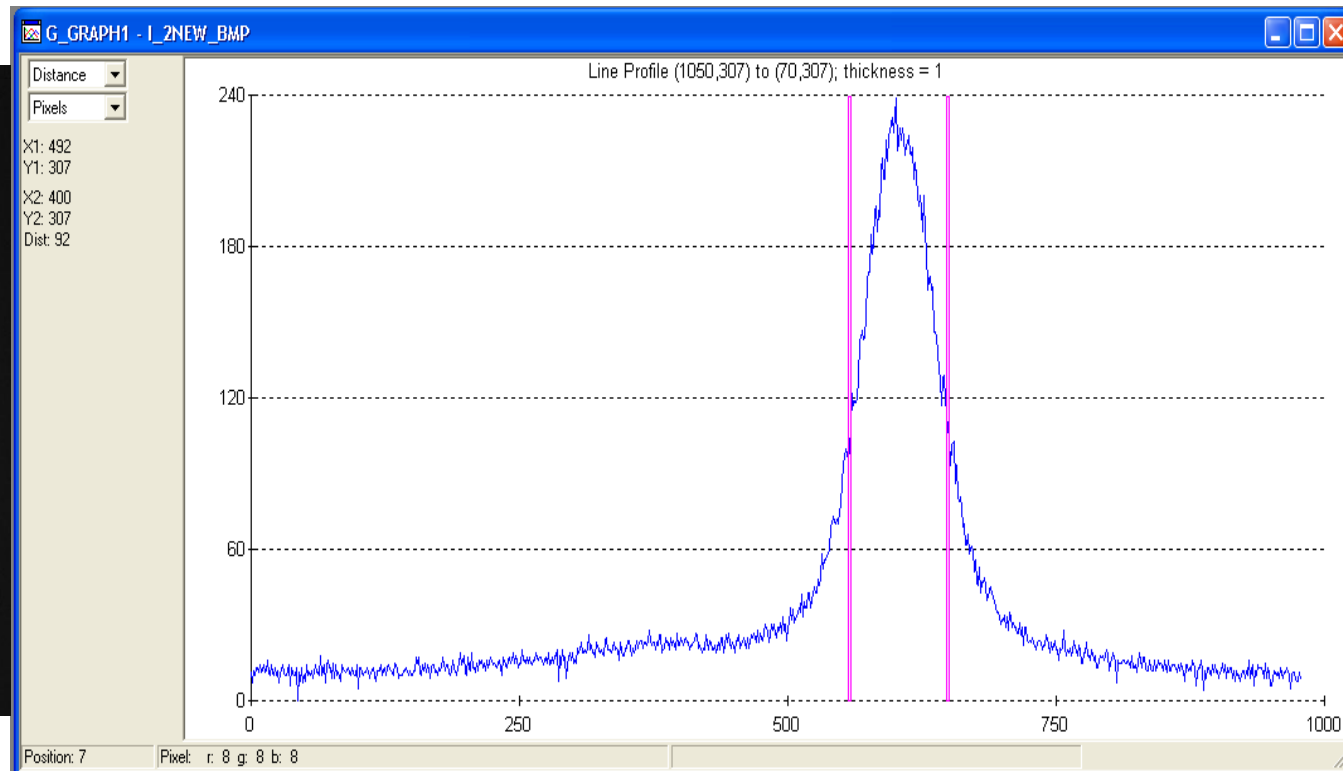
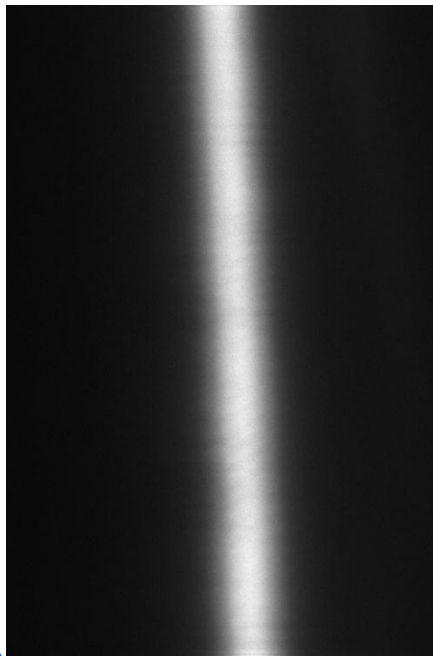

Výsledky měření

Sestava dvou objektivů s optickou mřížkou

Měření polo-šířky spektrální čáry s Hg výbojkou

Použili jsme štěrbinu šířky $5\mu\text{m}$. Polo-šířka profilu je cca 90px, což ve skutečnosti odpovídá cca $0,03225\text{mm}$, a to dává hodnotu spektrální polo-šířky zdroje cca $0,025\text{nm}$.

Výsledky měření

Závěry / výsledky měření

Během výroby/nastavení jsme dosáhli rozlišení 80čar/mm s kontrastem lepším než 50% a poměrně slušnou propustností.

Podařilo se nám změřit polo-šířku NdYAG laseru (266nm) a Hg výbojky.

Další kroky budou praktické testy s Ramanovými spektry.

Děkuji za Vaši pozornost!